

Lo Somatenó

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimecres 30 de Mars de 1898

Núm. 3.516

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, nn mes.	Plas.
5	3'50
6	4'00
12	7'50
Extremer y Ultramar.	7
Anuncis, & preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
 librerías d'aquesta ciutat y de fora.
 En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
 No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop à la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Tos Desapareix ràpidament usant lo **XEROP SERRA**

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. **Tos** Oberta tota la nit.

AVIS

Lo taller y botiga de marmolista y esculptor de Viuda y fills de Agustí Auqué, del carrer de Monterols número 25, s'ha traslladat a la plassa de la Constitució, número 17 y Galanas, 1.

Especialitat en xamaneyas, panteons y tot lo referent en marbres del país y extranjers.

L' ADVOCAT

Don Bienvenido Pascó Tarrach

ha establert son despeig en l' entressuelo de la casa núm. 1 del carrer Arrabal de Santa Anna, (cantonada a la de Monterols) y té l' gust d' oferir sos serveys a sos coneguts y amichs y al públich.

Horas de despeig: de 10 a 11 y de 6 a 8.

SECCIÓ DOCTRINAL

Dies negres

Altra vegada l' panich s' ha apoderat de la gent de diner y ls valors públics baixan. Los cambis han arribat frech a frech del quaranta per cent y les transaccions ab l' exterior s' han fet poch mezos qu' impossibles. Lo conflicte ab los Estats Units s' acosta y l' Govern d' aquella República y l' nostre s' afanyan a armarse pera afrontar les contingencies de la llyuta. Estém pròxims, donchs, a tenir d' embarcarnos ab una altra guerra, quan la de Cuba encara segueix en plé vigor y quan lo Capitá general de la isla demana, segons diuen los telegrams, un reforç de quinze mil homes pera cubrir baxes. Los patrioters y ls guerreros deurán estar contents. Pero l' país quina part hi pren, quina resolució, quin esperit manifesta en circumstancies tant solemnes?

Lo país está ensopit y res lo fa moure. Qualsevol diria que té l' convenciment de que sos mals no tenen cura, qu' ha perdut la confiança en tot y tothom. Sense cohesió de cap mena, sense cap organisme fort y viu, quin enten puga sjuntarse pera fer sentir lo seva voluntat, ha renunciat a tota resisténcia, y cadascú aisladament fa ls possibles pera escapar de la tempesta lo millor que puga. Si l' Govern necessita soldats, se ls pendrà tants com ne vulga: si necessita diners ferá l' meteix; al qui no'n tinga se li vendrà les finques. Davant la omnipoténcia del poder, la resisténcia individual es negativa: lo país no existeix com a element ponderador.

Perxó ls Governes, en circumstancies tan angunioses, del país no se'n preocupan, y pera fer cara als

perills que amensan a Espanya no buscan en lo país la seva forsa y ls medis que s' requeren, sino que la forsa y ls medis los buscan en si mateixos en mantenir los organismes que ls hi donan vida y poder y que posen lo poble al arbitre de llur voler.

Davant d' un conflicte armat ab una nació poderosa, lo Govern pera enrobustirse y poguer presentarse als ulls de les demes nacions, revestit de plena autoritat necessita les Corts, y per axó ls ha cridades y per axó les vol y no per res més. Les Corts tenen de fer l' ofici del país respecte del Govern: tenint les Corts, lo Govern podrá dir en alta veu dintre la vigent legalitat que té l' país ab ell.

Pero l' Govern ab lo país no hi compta. Lo Govern té fet ja la resolució y preses les disposicions qu' ha volgut. Tot lo que li ha semblat bé de fer sense les Corts y ha pogut fer sense afectar a ningú més en tot cas que als espanyols, ho ha fet passant per sobre de la Constitució y de les lleys; exemple, la concessió de la autonomia a les Antilles. Y pera lo que amensan, pera lo que té de venir, tampoch hi compta. Perxó les Corts les vol seves, instruments de la seva voluntat, y al país no li demana que li envihi representants verdaters, apoderats que li expressin lo que vol, lo que pensa dels actuals conflictes y quins sacrificis está disposat a fer pera afrontarlos: sino que li exigeix que voti per representants a les persones qu' ell designa, y si per cas no ls vol votar, les declara elegides, falsificant la seva voluntat y trepitjant per aiyó les lleys divines y humanes.

Indigna y subleva en dies com avuy l' espectacle que acaba de donar Espanya al món civilisat. Los representants y agents del poder sense exclouren la magistratura judicial, fetes contadíssimes excepcions, amensant, atropellant si convé als ciutadans, ó afalgantilos ab promesses moltes de les quines importan la comissió d' ilegalitats ó injustícies. Los ciutadans, lo país en general, moguentse per egoismes, per envejes, per venjances, y barallante sovint ab un ardor digne de causes nobles per una engruna d' influéncia y de predomini local, quan no venentse al encant son dret a qui més lo paga.

Si es veritat, com diuen, que cada poble té l' Govern que s' mereix: Espanya es un dels que s' poden posar per exemple.

Lo que en ella passa y la ocasió en que hi passa, es suficient pera fer perdre tota ilusió a aquells que de bona fé poguessin esperar la regeneració del país del despertament de patriotisme y de la exaltació que produeix en los esperits una guerra grossa internacional.

Lo perill d' ella, la seva mateixa proximitat, no ha mogut fins ara al país gens ni mica. Lo apocament més que la resignació regna en los esperits; lo país s' ha tornat massell y reb y s' prepara a rebre las bergasades ab tranquil·litat musulmana.

Las campanyas periodísticas que'n diuen patrióticas no troban ressó, no arriban a la ànima, y ls en-

tussiasmes que tractan d' aixecar no creixen més amunt d' un dit sobre la terra.

La organizació centralista del Estat ha mort l' espartit públich.

Lo regionalisme s' imposa

Y s' imposa no per forsas agenas a la idea que en son concepte enclou aqueixa paraula sagrada, no escudat d' aqueixos medis sempre repugnants y censurables, que serveixen d' escabell al neci pera encaramarse en las alturas de la societat, no protegit per la sombra funesta de cap d' aqueixos homes que tot ho celtisan a preu de metall y ho sacrifican en aras d' una adulació forçada.

Si'l regionalisme ha alcançat la preponderancia y la propaganda que en nostres dias adquiríex, a si mateix s' ho den; perque per si mateix s' ha propagat y extés d' un al altre confí de laavana esclavizada patria: espanyola.

No bé la deixá sentir la paraula regionalisme des de que a costa de la suhor del poble viuhen y de as desgracia y miseria s' nutreixen; tremolaren primer, murmuraren després y per últim se declareren acérrims e incansables enemichs d' aqueixa frase que encarna tot un sistema complet de govern, posant a servey de son corrompat cor y atrofiada inteligencia las armas més vils, sens exceptuar la calumnia y la maledicéncia. Lo regionalisme es l' anarquisme, lo separatisme, lo perill en las institucions, digueren a qui volgué escoltarlos.

Necist Creyan que l' poble a qui fins allavors havian tractat com indefens y suert pária, secundaria sas campanyas vergonyosas declarantse enemich de la redemptora idea regionalista, que com estrella benefactora va guiant a las nacions a través de las incansables llantoshis de la meta de la grandesa y ls medis que per arribar a ella necessitan posar en práctic.

Mes no succehi aixís. Lo poble reconegué sos extravios d' avans, comprengué son error, s' abressá al regionalisme d' igual manera que l' naufréch lluytant ab las onas en procelós mar s' abressa al cab salvador que la Providéncia li estén; lo poble s' declará regionalista y ab aixó doná un solemne «mentis» als que a tacar sa noblesa s' atreviren, jutjantlo capás de cooperar al logre de sas ambicions.

De semblant error en lo que havian caygut los que dolent jutjavan al poble, vé a treurels aqueixa comunitat d' ideas que, en varias regions se manifestan plétoóricas en persecució de ferlas realisables; y aixís ve yém a Aragón celebrant sas assemblies regionals, a Catalunya estenent sa propaganda y nombrant sos diputats regionalistas, a Valencia combregant ab les mateixos salvadors ideals, a Asturias y Galicia reclamant sa autonomia y a todas las regions que tenen representació propia, congregantse pera agregar un full més a las páginas de sa gloriosa histeria.

Galicia, Asturias, Viscaya y Navarra, Catalunya, Aragón, Valencia.

L' anella va poch a poch tancante.

Vulgni Deu que s' ajuntin prompte los extrèm.

Lo regionalisme s' imposa: es una necessitat del segle.

Los que creguin lo centrari no saben lo que es amor a la terra en que han nascut y per lo tant, no mereixen l' apreor ni la consideració dels verdaters patriotas.

R. CEA CASARIEGO.

(De la Revista Gallega de la Corunya.)

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS
del día 29 de Mars de 1898
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÒMETRE aneroide	GRAU d'humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	746 745	91 90	5'	2'	Nuvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 35 Sombra 14	0	12	S. S.	Cun Nin	0/7 0/5

Ahir a la tarde morí en aquesta ciutat lo distingit jove D. Joan Güell, fill de nostre particular amic don Rossendo Güell, notari ab despaig obert en nostra població.

Lo malaguanyat jove Güell comptava la edat de 15 anys quan la Parca ha vingut a tallarli lo fil de sa existencia matant d' arrel totes las ilusiones que pera l' esdevenir ovirayan sos desconsolats pares.

Comprenem la intensitat del dolor que en los actuals moments afligeix a la distingida familia de nostre particular amic senyor Güell, a qui li desitjém que ab tota resignació aculleixin los designis del Altíssim, per si en sa infinita bondat troba un consol a las sevas penas.

Rebin nostre més sentit pésam.

En varis dels mes importants pobles de la Comarca del Panadés s' ha iniciat la idea entre las personas no afiliadas a cap bando polítich de constituhirse en agrupacions pera ajudarnos en la nostra obra regeneradora y baires coratjossament ab los enemichs de la patria.

Si s' reuneixen sufficient número de senyors regidors a dos quarts de vuit d' aquesta nit l' Excelentísim Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

Al disoldres las últimas Corts un periódich de Madrid, *El Correo*, si no ho recordém malament, llessá al vent de la publicitat la idea de que en Sagasta desitjava que en las futuras Corts hi tinguessin representació tots los partits espanyols y que per lo tant reservaria dos llochs als socialistas.

Las manifestacions aquestas foren per nosaltres comentadas en lo sentit de que l' «compañero» Iglesias, a qui suposavám que presentaria la candidatura per Bilbao, no sortiria elegit, porque en Martínez Rivas tenia molts milions de pessetas pera comprar los sufragis dels pobles.

Lo temps ha vingut a donarnos la rahó: las eleccions del passat diumenge son una nova vergonya pera Bilbao y tota la provincia de Vizcaya. Garrotadas, trets de revolve, presons d' interventors candidats y Alcaldes, pobles que no van obrir los colegis y per marchá quadrotan espanyol una barrassada de diners invertits en comprar vots, que se'n cotisavan a més de 100 pessetas cada hú segons lo carácter que presentava la llyuta.

Y ls candidats, una vegada proclamats Diputats s' ho creuran que representan aquell noble país.

Quanta farsa! Pobre euskalerria!
Tortosa Ilustrada, apreciable periódich que ven la llum a la ciutat del Ebro, nos dedica en son últim número quatre ratllas contestant a la «Españada» de nostre company que firma ab lo pseudónim Xech.

Lo polemista «Manxiula» demostra que no ha llegit may la nostra publicació, puig de lo contrari ens tindria la consideració que ensenya la bona educació. Fa bé, donchs, en pregar als seus lectors que l' dispensin y en enunciarlos hi que no pensa seguir ab nosaltres cap polémica.

Nostra dignitat tampoch nos permeteria conversar ab personas que s' crehen valer y estimarse algo més de lo que valém y estimém nosaltres y que en to despreciable anomenan a nostra publicació, «aquell paper».

Volém crene, no obstant, que aixó ho diu l' articulista tortosí, sense ferse cárrech del valor de las paraules y en un moment de despit, se rellicsa tan fácilmente escrivint donchs d' altre modo peca significació tindrian sas manifestacions que este estima mes que nosaltres a Catalunya y a ls nostra llengua, en quina escriu son article de polémica.

Ab motiu de la pluja d' ans d' ahir la temperatura ha tornat a descendir bastant fins al extrém de que l' dia d' ahir se l' podia considerar de rigorós hivern.

A la població de Moyá, varis elements valiosos de la mateixa se preparan pera constituhirse en una Agrupació Catalanista.

A Madrid se prepara una funció en lo Teatro Real, dedicada a la marina del Estat espanyol y las cantitats que ab ella s' obtinguin se destinaran a la compra de bercos ó material de guerra.

Las personas acaudaladas que de tots los indrets d' Espanya resideixen a la Cort, han fet la funció cuestió de dignitat y de patriotisme, y s' han ofert a comprar palcos, butacas y entradas de galliner a preus verament esveradors, creyentse que la funció donará al govern un producte total de bastants milions de pessetas.

Circunstancias de tothom conegudas fan que Espanya se vegi obligada a donarse pressa en prepararse per cualsevol acomesa que pugui rebre dels Estats Units y com per desgracia las sevas caixas no estan tan plenas, com també tothom desitjaria, se dona al cas de que s' vegi obligada a aceptar aquestas almoynas, que tot país fort y rich de segur rebutjaria si s' havian d' obtenir en una funció teatral. Juntar las riatlles presents ab las llàgrimas que pujan venir, resulta un sarcasme!

No censurém lo patriotisme de las personas que han promés cantitats crescutísimas per las localitats a aquesta funció, donchs al cap de vall son cantitats que donan sense cap estímulo de lucro y si generosamente, y compreнем que al erari públich no li vindrán gens malament aprofitarsen si Deu no ho fassil arribés a esclatar la guerra ab aquella poderosa nació de l' altra banda del Atlántich.

«El Círculo Católico Obrero» de El Ferrol ha donat ja a la estampa lo cartell anunciant lo Certamen que te acordat lo celebrar lo dia 29 del vinent Maig.

La Comissió organísadora s' ha descuydat en fer saber si ls travalls literaris poden estar escrits en las dos llengüas gallega y castellana; pero en camvi pera satisfacció dels escriptors centralistas en la base quinta del programa, diu que l' «Jurat lo formaran literats de reconeguda competencia que resideixen a la Cort.»

No ho sabiam que Galicia estés tan pobre d' escriptors que pera presidir un Certamen los hagi d' anar a enmatllevar a Madrid; pero no, nosaltres prou que ho sabém que en aquella hermosa regió hi sobran aquets elements.

Qui per lo vist ho ignora es la comissió organísadora d' aquesta festa literaria.

En un periódich de Barcelona hi llegim la noticia de que l' amo de la «Posada Ibérica» al anar a votar li digueren que ja ho havia fet.

A prech del interessat l' apreciable company barceloní dona la noticia, fent constar que no hi tenia cap inconvenient ab tal se reduhís a ell sol puig si a tots los electors que se ls hi ha robat lo vot demanesin lo mateix, a no aumentar las páginas del periódich hauria de desatendrels.

Y visca la moralitat del sufragi.

S' ha adherit a la «Unió Catalanista» la Agrupació de las nostras ideas constituída recentment a Bessalú.

Diu un colega que cada dia va extenentse més en la Provensa l' ús de la llengua provençal en las Iglesias, de modo que en la present quaresma en varias poblacions s' usa aquella llengua en los sermons quaresmals; com a Tarrascó, Mersella, Saint-Cyr de Provensa, Lorgues, l' Isla, Saint-Saviorin d' Arinyó, Avinyó, y Villeneuve.

D' una carta de Castelló d' Ampurias que publica nostre estimat company «La Renaixensa», retallém lo següent:

«A qui toca perdre? Al pobre districte segurement.

La retirada del Sr. Rahola ha sigut digníssima, puig si bé podia combatre al diner porque havia trobat alguns catalans que no s' venian, s' ha vist imponent davant de la forsa d' influencia del encasillado.

La situació política actual de la provincia está a mans de personas que s' disputan quefaturas y caciquismes per castigar fins ab maneres vils els que no podém adherirnos a las corrents embrutidoras que del centre arriban constantment.

Prou de porqueria, vull dir política.

L' Ampurdá segueix demanant grans travalls per recompensar los mals de las seguidas inundacions, y la falta de pentes sobre l' Muga y la caixa sufficient per portar l' aygua a mar, fa que a cada moment quedém tancats ab los pobles vehins.

¡Dol veure l' estat d' abandono d' una comarca tan rica com nostre plans!

La collita aquest any pot considerarse perduda, descendentse salvar las huserdas.»

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, la cantitat de 813'83 pessetas.

Secció de Varietats

Una passejada pe l' llach Lemán

(FRAGMENT)

Ouchy y Lausanne

No'n sabiam res; a «Ouchy» es la festa major, hi ha fira. Lo port está cusit de llanxas, vaporets, esquifs, patins, etc., y ls molls carregats de gens: hi ha cucanyas; hi ha regatas. A cada xicot que cau al aygua s' sent una riellada de la multitut; a cada embarcació que arriba victoriosa un aplauso unánim. Travessém com podém aquellas murallas de carn de ganas de fugirne; pero sortim del foch per caure a las brasas. Com més caminém, mes empentas, mes soroll y mes mareig. Tothom s' estalona, bada, crida, canta, juga, riu, beu, menja, balla y celebra la festa. Carrers y passas, balcones y finestras y portals, tot está enramat y guarnit ab banderas, llustrinas, cobre-llits y fanals de totes formas y coloraynes. De tendas abundants, cantinas y barraques no'n he vist may tanta abundor y variat mostruari. Aquí s' venen jugninas, robes, llibres, especifichs, quincalla, etc., allí s' beu y s' menja lo que s' pot, puig ningú dona l' abast a omplir gots de ví y cervesa, ni a despatxar llemínadras. Aquí s' senten cores, allá músicas y petardos. Aquí s' ensenyan gegants, «niños gordas», panoramas de tot lo mon, figuras de cera, bestias feras; allí hi ha rifas, jochs de totes menas, «caballitos», rodellas «pim pam pum», y tot s' anuncia a cops de bombo, a trompetadas, a gemechs d' orga, y la gent, grans y xichs, mascles y femelles, tots mudats, se masegan s' empenyan, s' arremolinan, s' estiran, per veure escoltar millor. Falta un poch de llum al quadro per resultar marejador.

Lo suís espera tot l' any ab ilusió la seva festa santonal; no es extrany, donchs que l' dia que arriba s' hi llansa, s' hi engresca y s' hi emborratxa. Lo que sento es que aquesta borratxera de festa ab tots los seus sorolls, colors y moviments m' ha agafat de plé a plé y m' ha capotat de camas y cervell.

Per sort, he anat a parar a l' estació del ferrocarril que puja a «Lausanne». Surten trens cada 10 minuts. Aprofite; donchs, lo primer, per escapar d' aquest manicomi al ayre lliure.

Sempre que vaig en ferrocarrils, que funcionan per la lley del contrapés, me sembla que m' fico en las galleges d' un pou inclinat. La via s' extén dreya y generalment dintre d' un túnel ó d' una série (com aquest), puig son objecte es enllassar dos pobles ó dos barras d' una mateixa ciutat, situats a diferente altura. Las líneas dels rails, per sa limentor, se veuen de cap a cap com la corda, y l' enfilall dels vagons puja y baixa matemáticamente grunyint pe l' camí y degotant gent a cada estació.

Ab cinch minuts he arribat a la de «Lausanne». Vessava de gent que ab un Jesús ha omplert los vagons pera trasladarse a la festa. Lo que es en lo broncal de «Ouchy» las galledas haurán fet buydada completa.

La ciutat de «Lausanne» está edificada tota ella en una gran costa. Al moment que hi soch ningú diria que compta més de trenta mil habitants. De l' estació, encavada en la part baixa, a la Catedral, situada en la part mes alta, no he contat deu personas. Tothom es a «Ouchy», allí l' bullici y la gatzara sobran; aquí es tanta la quietut y la soletat que casi he sentit tristesa.

Pe ls carrers que segueixo judico que m' trobo en una de las poblacions més autenticament antigas de las que vorejan lo llach. Molts casas punxadas, ab miradors y galerias, y ab son costellam de bigas crehadas que las aguantan, m' ho testifican, y també la patina que cubreix los edificis, que, com lo curit de la pell en las personas, delata aproximadament la seva edat.

Sobre duas casas, encara que vellés y veia l' art no te res que dirhi, ni que veurehi: única ant per son ayre exterior, ben suís, m' ha cridat l' atenció la casa de la vila. Si la mereix, no ho se, puig no mes l' he vista de passada y anant cap a la Catedral.

La visita d' aquesta era l' objecte principal de ma pujada a «Lausanne». Passant, de dia, ab lo tren, la seva silueta m' havia interessat sempre, pero may ha-

vía tingut ocasió d'aturar-mhi ni conèixerla més que de vista.

Per arribarhi es un fàstich; després d'una sèrie de pujades, bastant accentuades, ne vé una capassa d'esbufegar al més pintat. Això sí, 's pot triar lo modo de guanyar-lo; ó seguint la rampa de dret ó plantantvos al cos una escala de cent seixanta grahons. Abdós camins cansen prou, pero un té 'l consol de suposar que 'l que ha deixat cansa més.

Estich segur que á «Lausanne» ne hi viu ningú que pateixi del pit. Al darrer replà m'he trobat ab la famosa Catedral voltada dels carrerons y casas més típicas de la ciutat. Sort que una de sas fatzadas laterals dona á una terrasse, que sino no hi hauria medi d'apreciar sas bellessas exteriors. La seva construcció data del sigle XIII y son estil, gòtic, es bastant pur. No es molt rica en detalls, pero sí de líneas, especialment lo cimbori y l'absis. L'any 1875 comensá una restauració sèria que encare dura. Los anys y 'ls homes y sobretot los homes d'art, com feu notar Víctor Hugo, l'havian atropellada. A Violet-le-Duc s'encarregá la direcció de las obras que 's van seguint, á pas de tortuga, conformé als seus plans, y ell fou també, segons m'han dit, l'autor de la ayrosa agulla que arrenca del creuer.

L'interior es d'una sola nau formada per un doble pis d'arcadas y columnas que aguantan la volta, y, á dir veritat, m'ha fet poch efecte. Sia perque hi ha barreja d'estil, sia perque la claror l'amara completament, sia perque s'hi ha comés lo peccat artístich d'emblanquinar-la, sia perque sos paraments y espays están despullats d'altars, imatjes, retaules, quadros, vidrieras, etc. per estar dedicat al culte protestant, lo cert es que, al entrarhi, s'hi senten esgarrifassas de fret.

Los que estém avesats á la llum y decoració de las catedrals católicas no 'ns podém avenir ab la impresió estètica que produheixen los temples protestants. Tenen l'aspecte d'una aula gran, qualsevol. Banchs y més banchs, arrengrerats, ab alguns llochs reservats per medi dels ròtols *municipalité, pasteurs* etc., als que 'n diríam alumns distingits; tots de cara á la trona, de la que 'n fanjan, á tall de cartells, uns cartons impresos ab caracters romans llegibles á distancia, que dihen, «Psalm XIII», «Psalm XXIX», etc. Aquest es lo lloch destinat al orador que 'ls comenta, y dessota la trona, una tutela, coberta de panyo vert, ab tinter y ploma d'oca, indica 'l siti destinat al lector de la Biblia.

Tal es la *mise en scene* d'aquesta iglesia protestant. Es ben poca cosa y jo no entench com aquesta sobrietat diu res al esperit. Jo reprobó l'exés d'aparato, escenografía y ostentació que de vegadas se veu en nostras iglesias, perque 'l distreuhen; pero sento que nostras ceremonias y rituals li parlin, omplan y satisfám més de debó.

Ells, los protestants, pretenen que en nostras iglesias hi ha quelcom de teatral, y ells no 's recordan que hi donan concerts d'orga, pels que 's paga entrada y 's llogan cadiras, y que per visitarlas cal pagar també més ó menys, segons sia dia ordinari ó de moda, feyner ó de festa.

Al sortir no he pogut menos d'entretenirme contemplant desde la terrasse, que domina «Lausanne», «Ouchy» y part del llach, la cayguda de la tarde. La tentació es forta. En lo cel no 's veu un pam de blau; alguns atornassolats cap al cantó de Ginebra senyalan la posta del sol. En l'espay sembla que hi enjan cortinas de glass; los termes s'empasten y desapareixen, los colers s'apagan, y aygua, cel y terra, se barrejan y confonen al lluny y en un mateix gris, que s'aploma y ennegreix per moment. ¡Quin espectacle més fi, mes armónich y més grandiósi! Si un ayre humit, de pluja, no m'hagués dut esmortuñits los crits y músicas de la fira y las canouadas, «hurras» y aplausos que son rebuts los darrers vencedors de las regatas, encare hi fora. Com es l'últim vapor que va á Ginebra y son molts que esperarán tanda al embarcader, me 'n hi veig y... m'hi estescioco.

Lo bullici, lo verdader trágul que passa aquell poble encare dura, y durará, si la pluja no ho destorbe, fins altra hora. Als deu minuts d'esperar, un punt negre 's va engrandint, com un topo de tinta en lo paper secant, y un xizlet molt enrugallat anuncia la proximitat del «Mont-Blanch».

S'acosta magestuosament, s'atura, atraca, posan la palanca, y un riu de gent s'hi aboca. Sembla la llengua d'un monstre que 'ns engoleix. Jo no sé las trepitjadas qu'he rebut ni las qu'he donat, pero sí que d'esms, m'he ficat en un remolí, he seguit la corrent, he tingut por de caure al aygua, y que, fins al cep d'uns estons, no m'he donat compte de que era á bordo y caminavam.

JOAQUIM CABOT Y ROVIRA.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil del dia 28 de Mars de 1898

Naixements
Agustí Vidiella Simó, de Ramon y Paula.—Teresa Vidiella Solé, de Pere y Teresa.—Carme Vidal Casamitjana, de Rosa.

Matrimonis
Cap.
María Escudé Batista, 26 anys, Sant Joaquím, 11.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avy.—Sant Climaco.
CULTS RELIGIOSOS
Parroquia de Sant Francesch
Continúa en aquesta iglesia á dos cuarts de 7 de la tarde lo septenari de Nostra Senyora dels Dolors, predicant lo Rvmt. P. Vergés, Missioner del Inmaculat Cor de María. Tots los dias se cantarà lo «Stabat Mater» al final de la funció.
Sant de demà.—Santa Balbina.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	60'35	Filipinas	91'
Exterior	73'15	Aduanas	86'50
Amortizable	18'95	Cubas 1886	72'12
Fransas	22'05	Cubas 1890	70'
Norts	52'65	Obs. 6 0/0 Fransa	37'50
Exterior París		Obs. 3 0/0	

GIROS
París 41'50 Londres 35'80
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.
Descompte de cupons, compra y venda el comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	60'37	Cubas del 86	86'75
Exterior	73'50	Cubas del 90	72'
Colonial	81'	Aduanas	91'
Norts	22'20	Oblig. 5 p 8 Almansa	77'75
Fransas	18'95	Id. 3 p 8 Fransa	37'50
Filipinas	90'		

PARÍS
Exterior 52'62 Norts
GIROS
París 41'50 Londres 35'80
Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.	diner
»	á 8 » vista.	operacions
París	á 40 » »	»
Marsella	á 30 » »	»

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	010	010
Gas Reusense.	475	800
Industrial Harinera.	495	500
Banch de Reus.		
Manufacturera de Algodon.		
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	
Societat Hidrofórica		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 27
De Burdeos v. francés «Consell freres», de 1.118 ts., ab bocoyos buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.
De Cattie v. «Correo de Cartagena», de 253 toneladas, ab bocoyos buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.
Despatzadas
Cap.
Entradas del dia 28
De Málaga y esc. v. «Sagunto», de 345 ts., ab sucre, consignat á don Anton Más.

De Bilbao y esc. v. «Cabo Palos», de 1.213 ts., ab efectes consignat á D. Marián Peres.
De Torreveja pol. gol. «San Francisco», de 66 ts., ab sal, consignada als Srs. Argentó y Rodriguez.
Despatzadas
Pera Clette v. «Correo de Cartagena», ab vi.
Pera Burdeos y esc. v. francés «Consell freres», ab vi.
Pera Genova y esc. v. «Sagunto», ab carga general.
Pera Marsella y esc. v. «Cabo Palos», ab carga general.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.
Totas las celebritats mèdicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m'ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suficients.
No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.
Molts son los que venen braguers; molt poch los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, ineomoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económich, es lo braguere de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.
Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d'espalllas.
Faixas hipogastricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».
REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 29.
Ha arribat á Nova York lo comandant del «Maine» sent objecte d'uns entusiasta rebuda.
Marxará desseguida á Washington.
— Un parte oficial de Cuba comunica las següents noticias:
Lo batalló de Girona va batre á Matanzas (provincia de Matanzas) al cabecilla Rodriguez, apoderantes de set morts, moltas armas y fent un proner.
Lo batalló de Sant Quintí causá 9 baixas als rebelles, figurant entre ells lo titulat comandant Carles Marrero.
En nostre poder quedaren moltas armas y cavalls.
Tinguerem 3 ferits.
A l'Habana s'ha presentat á indult lo titulat comandant Sanchez Agramonte ab tres rebelles.
A Santa Clara s'han presentat los següents cabecillas:
Marcelino Diaz, Ferrán Valdés, Griu, Felip Valdés y altres vuyt quefes rebelles.
Lo general Blanco concedeix molta importancia á aquestas operacions.
— Ha arribat á Las Palmas (Canarias) á bordo d'un transport xileno, lo Consul dels Estats Units á Liverpool.

— Diuhen de la Habana que aumenta la sossobra en virtut de las denuncias que 's reben dels Estats Units.
Los últims despaigs reflexan lo temor de que ocurreixin durant aquesta setmana successos de sensació.
— Ahir nit l'embaixador de Russia obsequiá ab un banquet á varias personas de distinció.
Assistiren al acte los ministres d'Estat y Ultramar, lo Sr. Sagasta y 'l representant dels Estats Units Mr. Woodford.

París 29.
Telegrafian de Roma que 'l periódich conservador «Fanfulta» confirma que 'l Papa ha ofert son arbitratje á Espanya y als Estats Units.
Al propi temps, Lleó XIII incita á las grans potencias europeas, principalment á Fransa y Austria Hungria, á juntar sos esforços á fi de mantenir la pau.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

